

Ορθόδοξος Συναξαριστής :: <https://www.saint.gr>

Όσιος Αμφιλόχιος Μακρής της Ιεράς Νήσου Πάτμου

Επισκεφτείτε τον ιστοχώρο μας στην διεύθυνση: <http://www.saint.gr/4444/saint.aspx> για περισσότερες πληροφορίες για τον βίο (ονόματα, βίντεο, ακολουθίες, φωτογραφίες κτλ) καθώς και για τυχών ενημερώσεις - διορθώσεις.

Τελευταία ενημέρωση βιογραφίας: 20/10/2024 11:22:00 μμ
Δημιουργία εγγράφου: 25/12/2024 19:31:32

Σύνοψη

Τύπος εορτής: Εορτάζει στις 16 Απριλίου εκάστου έτους.

Ημ/νια Βίου: 20/10/2024 11:22:00 μμ

Βιογραφία

Ὡς κλῆσις ἡ σὴ, Ἀμφιλόχιε φαίνει
τὰ ἄνω ὄρῳ καὶ κάτω ἐποπτεῦεις.
Δεκάτη ἀμφὶ τῇ ἕκτη Ἀμφιλόχιος Μακρῆς ἔβυν παράδεισον εὐρύν.

Στην αγιοκατάταξη του γέροντα Αμφιλοχίου Μακρῆ της Πάτμου, προχώρησε στις 29 Αυγούστου 2018 μ.Χ. η Αγία και Ιερά Σύνοδος του Οικουμενικού Πατριαρχείου.

Ο Όσιος Αμφιλόχιος Μακρῆς (κατά κόσμον Αθανάσιος Μακρῆς) γεννήθηκε στις 13 Φεβρουαρίου του 1889 μ.Χ. στην Πάτμο.

Η μοναχική του κουρά έγινε στις 27 Αυγούστου του 1906 μ.Χ. στην Ιερά Μονή του Θεολόγου όπου έλαβε το όνομα Αμφιλόχιος.

Στις 23 Μαρτίου του 1913 μ.Χ. σε ηλικία 24 ετών κείρεται στο Κάθισμα του Απολλώ Μεγαλόσχημος Μοναχός από τον ασκητή και πνευματικό Μακάριο Αντωνιάδη τον Σάμιο.

Χειροτονήθηκε διάκονος από τον Μητροπολίτη Κώου κυρό Αγαθάγγελο στις 27 Ιανουαρίου του 1919 μ.Χ. στον Ιερό Ναό του Αγίου Νικολάου στην Κω, και Πρεσβύτερος την Κυριακή του Θωμά στις 5 Απριλίου του ίδιου έτους από τον Μητροπολίτη Σάμου και Ικαρίας Κωνσταντίνο Βαντζαλίδη στον Ιερό Ναό του Αγίου Σπυρίδωνος στο Βαθύ.

Εφημέριος της Ιεράς Μονής Πάτμου διακόνησε από το 1920 - 1926 μ.Χ. και διορίσθηκε Προϊστάμενος του Ιερού Σπηλαίου της Αποκαλύψεως κατά τα έτη 1926 - 1932 μ.Χ.

Στις 14 Νοεμβρίου του 1935 μ.Χ. εκλέγεται Ηγούμενος στην Ιερά Μονή της Πάτμου και το 1937 μ.Χ. ιδρύει την Ιερά Μονή του Ευαγγελισμού, ενώ κατά τα έτη 1939 - 1940 μ.Χ. διακόνησε εφημέριος στο Ιερό Προσκύνημα της Παναγίας της Διασωζούσης.

Ο Γέροντας Αμφιλόχιος Μακρῆς εκοιμήθη την Πέμπτη 16 Απριλίου του 1970 μ.Χ. και ετάφη στις 17 Απριλίου στο Κοιμητήριο της Ιεράς Μονής του Ευαγγελισμού.

Ο Όσιος Αμφιλόχιος Μακρῆς, ήταν φίλος και πνευματικό παιδί του Αγίου Νεκταρίου (βλέπε 9 Νοεμβρίου). Υπήρξε πνευματικός πατέρας πολλών μεγάλων μορφών της Εκκλησίας, Ελλήνων και ξένων. Υπήρξε εμπνευστής του ιεραποστολικού έργου στην Αφρική και αλλού, αφού μορφές, όπως ο αείμνηστος π. Χρυσόστομος Παπασαραντόπουλος και ο ιεράρχης του Οικουμενικού Θρόνου, Μητροπολίτης Γάνου και Χώρας κ. Αμφιλόχιος (Τσούκος), υπήρξαν πνευματικά του παιδιά.

Ο παγκοσμίως γνωστός ιεράρχης του Οικουμενικού Θρόνου, Μητροπολίτης Διοκλείας Κάλλιστος Γουέαρ, ομολογεί ότι προσήλθε στην Ορθοδοξία εξαιτίας της γνωριμίας του με τον Γέροντα Αμφιλόχιο. Μάλιστα, στο βιβλίο του «Αρχή Ημέρας. Η ορθόδοξη προσέγγιση της Δημιουργίας» (Γουέαρ Κ., 2007, «Αρχή Ημέρας. Η ορθόδοξη προσέγγιση της Δημιουργίας», Ιερών Προσκύνημα Αγίου Γεωργίου του Εν Ιωαννίνους, Ιωάννινα), αναφέρεται σε ένα περιστατικό που αποδεικνύει ότι η οικολογική κρίση «δεν μπορεί να λυθεί χωρίς αγάπη»: «Θυμάμαι τώρα, πώς στη δεκαετία του 1960, όταν ήμουν διάκονος στη Μονή Αγίου Ιωάννου Θεολόγου στην Πάτμο, ο γέροντάς μας, ο πατήρ Αμφιλόχιος, συνήθιζε να μας λέει: Γνωρίζετε πως ο Θεός μας έδωσε μία ακόμη εντολή, που δεν αναφέρεται στην Αγία Γραφή; Είναι η εντολή να αγαπάτε τα δέντρα».

Ο Αρχιμ. Παύλος Νικηταράς γράφει στο βιβλίο του «Ο ΓΕΡΟΝΤΑΣ ΑΜΦΙΛΟΧΙΟΣ ΜΑΚΡΗΣ» σχετικά με την κοίμηση του Αγίου:

«Σ' όλη του τη ζωή εβασανίζετο από αρρώστιες, ήταν ευαίσθητος στα κρυολογήματα και κάθε χρόνο τον επισκέπτετο η γρίπη... Τέλη Μαρτίου 1970 προσεβλήθηκε από πνευμονία: ήταν Μ. Τεσσαρακοστή και με δυσκολία δέχθηκε να πάρη λίγο γάλα. Έδωσε σε όλους τις συμβουλές που ο καθένας είχε ανάγκη. Είχε το προορατικό χάρισμα. Στην προσπάθεια των πνευματικών του παιδιών να τον κρατήσουν με ορούς λίγες μέρες στην ζωή, παρακαλούσε κι έλεγε: αφήστε με καλά μου παιδιά να φύγω, ήρθε η ώρα μου. Γιατί, Γέροντα, τούλεγα, δεν μένεις μαζί μας τούτο το Πάσχα; Δίσταζε να μου απάντηση, και δεύτερη και τρίτη φορά τον παρεκάλεσα να μου πη πώς ξέρει ότι θα φύγη σύντομα κι εκείνος με δυσκολία μου απεκάλυψε: ευλογημένη Παύλε, είδα την Παναγία και τον Θεολόγο προ ολίγου και τους παρεκάλεσα να μείνω κοντά στα παιδιά μου κι αυτό το Πάσχα, αλλά μου είπαν «Δεν γίνεται άλλο, ελήφθη η απόφασις, Πάσχα θα κάμης στους Ουρανούς μαζί μας» κι αυτό το λέγω σαν εξομολόγηση, επειδή με βιάζεις, μη το ειπείς σε άλλους.

Κι έφυγε από τον κόσμο της ματαιότητας, αφού έδωσε την ζωήν του για τους άλλους, αφού εργάσθηκε σαν καλός εργάτης στον αμπελώνα του Κυρίου, αφού άριστευσε στις εξετάσεις του στο στάδιο των πνευματικών ασκήσεων, αφού υπηρέτησε και Εκκλησία και Πατρίδα σαν καλός χριστιανός και ακέραιος Έλληνας. Κοιμήθηκε στις 16 Απριλίου 1970 σε πλήρη διαύγεια των αισθήσεών του. Το λείψανό του πήρε μορφή ουράνια, όψι χαρούμενη κι ειρηνική, απέραντη γαλήνη βασίλευε στο ασκητικό του πρόσωπο, πράγματι αγιασμένου ανθρώπου έκφραση, που εκοιμήθη εν Κυρίω....

Αξίζει να προσθέσω ένα γεγονός που δείχνει πως εδέχετο μυστικές κλήσεις για την σωτηρία των άλλων και που θυμίζει τον μεγάλο Απόστολο των Εθνών που ήκουσε την φωνήν του Μακεδόνας «διαβάς βοήθησον ημίν». Ο αείμνηστος γέροντας ενώ ευρίσκετο στο κελλί του στην Μονή της Πάτμου, ακούει κάποια Ελένη από την Ικαρία να τον καλεί να σπεύση να την σώση. Δεν χάνει καιρό, κατεβαίνει στο λιμάνι του νησιού και ως εκ θαύματος ευρίσκει ιστιοφόρο που έφευγε για την Ικαρία. Θαλασσοδαρμένος φθάνει στον προορισμό του και αμέσως ερωτά αν υπάρχει κάποια Ελένη χήρα και πληροφορείται ότι προ ήμερων έχασε τον άνδρα της: αμέσως ρώτησε να μάθη τον δρόμον που ωδηγούσε στο σπίτι της χήρας γυναικός. Δεν εζήτησε να ανάπαυση το κουρασμένο σαρκίο του, αλλά σπεύδει χωρίς καθυστέρηση, η φωνή της Ελένης τον ενοχλεί. Εκεί που βάδιζε βλέπει μια έξαλλη γυναίκα να τρέχη απελπισμένη, την φωνάζει με το όνομα της και λέγει: «Ελένη που πηγαίνεις, για σένα ήλθα». Και η πονεμένη γυναίκα συνέρχεται, βλέπει τον πνευματικό, σκέπτεται αυτό που θα έκαμνε και εξομολογείται ότι την στιγμή εκείνη επήγαινε να πνιγή στην θάλασσα. Η γυναίκα εσώθη, το θαύμα έγινε, όπως η ίδια μου το εξιστόρισε...

Η αδελφή Ευφροσύνη με εβεβαίωσε ότι όταν πήγε να ασπασθή τον τάφο του Γέροντα, ησθάνθη τέτοια ευωδία, ώστε στην συνείδηση της στέκει σαν ένας πατερικός άγιος, ο οποίος πράγματι έχει αγιάσει.

Ένα άλλο πνευματικό του τέκνο, η Μ.Κ. μου διηγήθη ότι τον Νοέμβριο του 1954 επισκέφθηκε τον Γέροντα στην Πάτμο και την φιλοξένησε στο ι. Κοινόβιο του Ευαγγελισμού. Επί δύο ήμερες παρέμενε στον πύργο του Μοναστηριού· την τρίτη ημέρα ο αείμνηστος επέμενε να μη κοιμηθή πλέον στο μέρος αυτό, πράγμα που έγινε. Την νύκτα εκείνη έπεσε ακριβώς σε αυτό το κρεβάτι κεραυνός. Ημπορεί να θεωρηθή τυχαίο γεγονός η σωτηρία ενός ανθρώπου με την επιμονή του πνευματικού πατρός;»

Τελευταίες υποθήκες του αιμνήστου Πατρός Αμφιλοχίου

14 Απριλίου 1970, 10η μ.μ.

- Στην βασιλεία των ουρανών βασιλεύει η ειρήνη και η χαρά παιδί μου.

- Να έχετε αγάπη μεταξύ σας, να παρακαλήτε τον Θεόν να με συγχωρήση, διότι δεν σας έδωσα τίποτε ως πατέρας... (Γερόντισσα συγκεκινημένη). Το παν, Γέροντα, μας έδωσες.

- Τη Γερόντισσα ν' αγαπάτε. Ο Θεός να σας ενισχύη να οδηγήσητε καλώς το ποίμνιον που σας έδωκε να διευθύνετε. Θα αισθάνομαι πολλήν χαράν όταν σας βλέπω να προχωρήτε. Να παρακαλήτε να με βάλη και με ο Κύριος εις την θέσιν σας. Πάντα θα εύχωμαι να ζήσουμε αενάως εις την δόξαν του Παραδείσου. Θέλω να συνέχισης πιστά το έργον μου όταν θα φύγω. Θα χαίρωμαι όταν θα βλέπω ότι προχωρείτε εις τις άγιες γραμμές του Μοναχι-σμού....

15 Απριλίου 1970

- Πρέπει να είσθε παιδιά της αγάπης. Δεν θα φοβήσθε τον διάβολον.

- Να έχης υπομονήν, ταπεινώσιν και αγάπην.Θα έχετε αρχαίαν ανάμνησιν για την συνάντησιν με τον Γέροντά σας.

- Ο Θεός ευλόγησε να έλθουν όλα τα παιδιά μου.

- Δεν έχω άλλην χαράν και άλλον πόθον, να σας δω μέσα στον Παράδεισον. Ο Θεός να σας αξιώση της δόξης Του. Έχω μεγάλην συγκίνησιν που έχω πλάι μου όλα μου τα παιδιά. Άλλη χαρά δεν έχει ο πατέρας.

- (Πνευματικό παιδί: πολύ τον αγαπάς, Γέροντα, τον Θεολόγον). Από μικρό παιδί τον έβλεπα, τον αγαπούσα, προσευχόμενη και παρακαλούσα να γίνω ένας μαθητής του και οπαδός του. Και έγινε.

- Να ζήσετε βίον ειρηνικόν και άγιον, να κρατήσετε τις γραμμές των πατέρων σας, να ζήσετε τον χριστιανικόν και ελληνικόν βίον...

- Ανδρίζεσθε και κραταιούσθε, για να μην έλθετε εις πειρασμόν. Μη δίδετε σημασίαν εις τον κόσμον. Ο κόσμος εξ αρχής και τους Αποστόλους και όλους τους Αγίους τους έπιασε για τρελλούς «...και εμέ εδίωξαν και υμάς διώξουσιν». Να έχωμεν την ομόνοιαν και την ειρήνην. Αυτά ευλογεί ο Θεός.

- Ο Θεός να σας ευλογήση, να είναι πάντα κοντά σας στις εργασίες σας, στις σκέψεις σας. Να μην αναμινύεσθε ούτε στα κομματικά, ούτε στα προσωπικά. Πάντοτε να λέγετε: Ο Θεός να σας φωτίζη να κάνετε ό,τι είναι καλύτερον για τον τόπον μας.

- Ημών το πολίτευμα εν «ουρανοίς υπάρχει». Εδώ ψευτοζούμε, λοιπόν να μη στενοχωρούμεθα ό,τι και να μας συμβή...

- Δόξα τω Θεώ πάντων ένεκεν. Εμείς αυτό πρέπει να λέγωμε είτε καλά έχομε είτε κακά.

- Όπου εγωισμός εκεί Πνεύμα Θεού δεν υπάρχει.

- Δεν ημπορεί να λέγεται Χριστιανός εκείνος όπου δεν έχει αγάπην. Προσποιείται τον Χριστιανόν...

16η Απριλίου, 12η μεσημβρινή (Εις τον ιατρόν της Πάτμου)

- Το Πνεύμα του Θεού να είναι πάντοτε μαζί σας, όλες οι διαγνώσεις σας να είναι φωτισμένες. Να είσαι ευχάριστος και εις τους ανθρώπους και εις τον Θεόν. Εύχομαι εκ καρδιάς να γίνης ένας Ιεραπόστολος ιατρός, διότι το πλησίασμα του Χριστιανού ιατρού εις τον άρρωστον παίζει σπουδαίον ρόλον. Εγώ σε αγαπώ διότι έχεις εντός σου εθνικό-τητα και θρησκευτικότητα. Δεν σε θεωρώ ως ιατρόν, αλλ' ως ιδικόν μου πρόσωπον.

Εκοιμήθη μετ' ολίγον (2.15 μ.μ.) εν Κυρίω.

Οποία όντως πνευματική διαύγεια!

(Αναδημοσίευσις από το περιοδικόν «Άγιος Νεκτάριος» Θεσ/νίκης του 1982)

Ψυχοσωτήρια Διδάγματα Συγχρόνων Γερόντων

Εκδόσεις "Ορθόδοξος Κυψέλη"

Θεσσαλονίκη

Λειτουργικά κείμενα

Απολυτίκιον

Ἦχος α΄. Τῆς ἐρήμου πολίτης.

Τῶν Πατμίων τὸ κλέος, Ἐκκλησίας ἀγλαΐσμα, καὶ τῶν μονοτρόπων ἀλείπτῃν, τὸν σεπτὸν Ἀμφιλόχιον τιμήσωμεν συμφώνως οἱ πιστοί, τὸν κήρυκα ἀγάπης τῆς διττῆς πρὸς Θεόν τε καὶ πλησίον, ὡς μιμητὴν τοῦ Θεολόγου κράζοντες· χαίροις ὁ φερωνύμως οὐρανῷ στρέψας ψυχῆς τὰ ὄμματα. Χαίροις ὁ ἐπιβλέπων καὶ ἡμᾶς θείαις πρεσβείαις σου.

Κοντάκιον

Ἦχος α΄. Ὁ μήτραν παρθενικὴν.

Τῆς Πάτμου τὸ εὐθαλὲς καὶ ὑψίκομον βλάστημα, λευϊτῆν τὸν ἱερόν, ἀρετῆς τὸ κειμήλιον, τροφέα πτωχῶν, λύχρον μοναστῶν, ποιμένα ψυχῶν καὶ μονῆς Μητρὸς Ἠγαπημένου τὸν κτίτορα μεγαλύνομεν μολπαῖς πόθῳ χρώμενοι σεπτὸν Ἀμφιλόχιον.

Μεγαλυνάριον

Μεγάλυνον ψυχῆ μου τὸν ἱερομύστην τῆς Πάτμου μὲν τὸν γόνον προστάτην δὲ τῶν πάντων.

Ὁ Οἶκος

Τῇ Γαλιλαίᾳ τῶν Ἐθνῶν.

Τὸν παιδιόθεν ἐκ Θεοῦ δεξάμενον τὴν κλῆσιν πῶς εὐφραντικῶς μέλψω ὁ πάθει πολεμούμενος ἐκ νεότητος πολλοῖς; Ὅμως θεραπεύουσα τῶν ψυχῶν τὰ ἀσθενῆ χάριν ἐπικαλοῦμαι ἀρχόμενος ἐξυμνῆσαι γέροντα Πάτμου τὸν προσφυῶς οὕτως κληθέντα, Θεολόγῳ ἐπόμενον καὶ τῷ Χριστοδούλῳ. Μετὰ Χριστὸν ἡ χιλιάς φέρει τὸν ἠγαπημένον μαθητὴν, εἶτα, δευτέρα ὄσιον Λατρηνόν, αὐγὴ δὲ τῆς τριτευούσης φαίνει ἡμῖν τὸν σεπτὸν Ἀμφιλόχιον.

Κάθισμα

Ἦχος α΄. Τὸν τάφον σου Σωτήρ.

Μετὰ τὴν α΄ Στιχολογίαν, Κάθισμα

Ἄνετειλε φαιδρῶς, Ἀμφιλόχιε μάκαρ, ὡς ἄστρον φαινὸν τὴν ὑφήλιον πᾶσαν φωτίζουσα τοῖς θαύμασι καὶ παμφώτοις σου ῥήσεσι θεία μνήμη σου· ὄθεν βολαῖς φεραυγέσιν ἀπώσαμενοι ἐκ τῶν ψυχῶν ἡμῶν ζόφον τιμῶμεν σε, ὄσιε.

Ἄτερον Κάθισμα

Ἦχος πλ. α΄. Τὸν Συνάναρχον Λόγον.

Μετὰ τὴν β΄ στιχολογίαν. Κάθισμα.

Τῶν Πατμίων ἡ νῆσος ὡς μήτηρ εὐτεκνος Δωδεκανήσου χορείαν μετὰ σπουδῆς συγκαλεῖ διὰ σάλπιγγος φωνῆς· δεῦτε κυκλώσατε πᾶσαν τὴν γῆν μου, ἀδελφαί, λιγυρῶς τὴν ἑορτὴν τιμῆσαι Ἀμφιλοχίου, ἐκ λαγόνων ἰδίου τέκνου ἀλλὰ προστάτου καὶ ἐφόρου κοινοῦ.

Ἐτερον Κάθισμα

Ἦχος γ´. Τὴν ὠραιότητα.

Μετὰ τὸν Πολυέλαιον, Κάθισμα.

Τὴν ἀφιέρωσιν ἐκ τῆς νεότητος ποθήσας, ὅσιε, ἦρας ἐπ' ὤμων σου τὸν ἐλαφρὺν Χριστοῦ ζυγὸν Κυρίῳ ἀκολουθήσας· ὄθεν τὴν πραότητα καὶ ταπείνωσιν ἔμαθες, πάτερ Ἀμφιλόχιε, τοῦ Χριστοῦ, ὡσπερ γέγραπται καὶ πνεῦμα σου ἀνάπαυσιν ἠῦρε οὕτως, θεόφρον, εἰς αἰῶνας.

Ἐτερον Κάθισμα

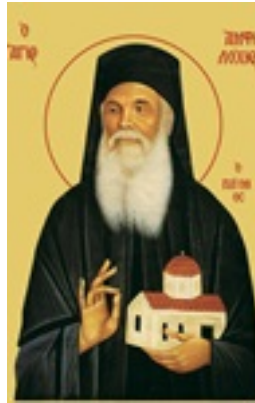
Ἦχος δ´. Κατεπλάγη Ἰωσήφ.

Θεολόγου μαθητοῦ σὺ ἀνεφάνης μιμητῆς ἀγαπήσας τὸν Θεὸν καὶ τὸν πλησίον σου σφοδρῶς, διττὴν ἀγάπην δεικνύων πράξει καὶ λόγῳ. Τρίβοις Λατρηνοῦ δὲ ἐπόμενος ἡγείρας μονήν, Ἀμφιλόχιε, μοναδικὸν πολίτευμα προκρίνων τῆς ἐν Χριστῷ τελειώσεως. Διὸ σὺν τούτοις πνεῦμα σου, μάκαρ, τέρπεται εἰς τοὺς αἰῶνας.

Αγιογραφίες / Φωτογραφίες

Όσιος Αμφιλόχιος Μακρής της Ιεράς
Νήσου Πάτμου

Όσιος Αμφιλόχιος Μακρής της Ιεράς
Νήσου Πάτμου

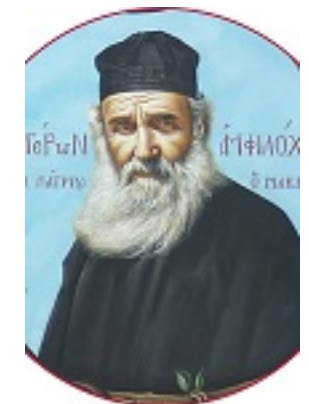
Όσιος Αμφιλόχιος Μακρής της Ιεράς
Νήσου Πάτμου

Όσιος Αμφιλόχιος Μακρής της Ιεράς
Νήσου Πάτμου

Όσιος Αμφιλόχιος Μακρής της Ιεράς
Νήσου Πάτμου

Όσιος Αμφιλόχιος Μακρής της Ιεράς
Νήσου Πάτμου

Όσιος Αμφιλόχιος Μακρής της Ιεράς
Νήσου Πάτμου

Όσιος Αμφιλόχιος Μακρής της Ιεράς
Νήσου Πάτμου

Όσιος Αμφιλόχιος Μακρής της Ιεράς
Νήσου Πάτμου

Όσιος Αμφιλόχιος Μακρής της Ιεράς
Νήσου Πάτμου

Όσιος Αμφιλόχιος Μακρής της Ιεράς
Νήσου Πάτμου

Όσιος Αμφιλόχιος Μακρής της Ιεράς
Νήσου Πάτμου

Όσιος Αμφιλόχιος Μακρής της Ιεράς
Νήσου Πάτμου

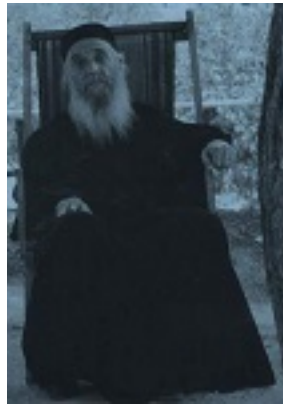
Όσιος Αμφιλόχιος Μακρής της Ιεράς
Νήσου Πάτμου

Όσιος Αμφιλόχιος Μακρής της Ιεράς
Νήσου Πάτμου

Όσιος Αμφιλόχιος Μακρής της Ιεράς
Νήσου Πάτμου

Όσιος Αμφιλόχιος Μακρής της Ιεράς
Νήσου Πάτμου

Οπτικοακουστικό Υλικό

Ο Άγιος Αμφιλόχιος Μακρής της
Πάτμου "ΑΦΙΕΡΩΜΑ"

ομιλία περι του αγιου γεροντα
Αμφιλοχιου Μακρη -1

ομιλία περι του αγιου γεροντα
Αμφιλοχιου Μακρη -2

Σχετικά κείμενα

1. [ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΤΟΥ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ ΑΜΦΙΛΟΧΙΟΥ ΤΟΥ ΠΑΤΜΙΟΥ](#)

Σχετικές συνδέσεις

1. [Άγιος Νεκτάριος Μητροπολίτης Πενταπόλεως Αιγύπτου](#)
2. [Σύναξη της Παναγίας της Διασωζούσας στην Πάτμο](#)
3. [Όσιος Δανιήλ ο Κατουνακιώτης](#)

Παραπομπές

1. [Ιερά Μονή Παντοκράτορος Μελισσοχωρίου](#)
2. [Romfea.gr](#)
3. [Χώρα του Αχωρήτου](#)
4. [ΕΚΚΛΗΣΙΑ ONLINE](#)
5. [www.nektarios.gr](#)